

698

ZARZĄDZENIE PREZESA PAŃSTWOWEJ AGENCJI ATOMISTYKI

z dnia 19 września 1997 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie rodzajów stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz warunków i trybu nadawania uprawnień koniecznych do ich zajmowania.

Na podstawie art. 33 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1986 r. — Prawo atomowe (Dz. U. Nr 12, poz. 70, z 1987 r. Nr 33, poz. 180, z 1991 r. Nr 8, poz. 28, z 1994 r. Nr 90, poz. 418, z 1995 r. Nr 104, poz. 515 oraz z 1996 r. Nr 24, poz. 110 i Nr 106, poz. 496) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki z dnia 28 lipca 1987 r. w sprawie rodzajów stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz warunków i trybu nadawania uprawnień koniecznych do ich zajmowania (Monitor Polski Nr 27, poz. 215) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2:

- a) w ust. 1 po wyrazie „załącznik” dodaje się wyraz „nr 1”,
- b) w ust. 2 po wyrazach „zgodne z programem” tekst otrzymuje brzmienie:
„opracowanym przez osoby lub jednostki prowadzące szkolenie określone w § 2 ust. 5 i 6 i zatwierdzonym przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki, zwanego dalej «Prezesem Agencji»”,
- c) w ust. 4 wyrazy „zakład społecznej służby zdrowia właściwy” zastępuje się wyrazami „lekarza uprawnionego”;
- d) po ust. 4 dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:
„5. Szkolenie określone w kolumnie 8 załącznika nr 1 do zarządzenia prowadzą:

1) w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej dla stanowisk w obiektach jądrowych — kierownik obiektu jądrowego,

2) w zakresie ochrony radiologicznej dla stanowisk w jednostkach organizacyjnych innych niż obiekty jądrowe — Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej.

6. Szkolenie, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, mogą prowadzić również inne instytucje, w tym szkoły średnie i wyższe, za zgodą Prezesa Agencji.”;

2) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3.1. Uprawnienie do zajmowania stanowiska określonego w załączniku nr 1 do zarządzenia, zwane dalej «uprawnieniem», uzyskuje osoba pełnoletnia, spełniająca wymagania dotyczące stanu zdrowia i kwalifikacji określone w tym załączniku, w wyniku egzaminu złożonego z wynikiem pozytywnym przed państwową komisją egzaminacyjną, powołaną przez Prezesa Agencji.

2. Dopuszczenie do egzaminu warunkującego uzyskanie uprawnienia następuje na wniosek osoby ubiegającej się o nadanie uprawnienia, zwanej dalej «kandydatem», kierownika jednostki, w której kandydat jest zatrudniony, albo kierownika jednostki nad nią nadrzędnej.

3. Wniosek powinien zawierać:
    - 1) dane personalne kandydata,
    - 2) informację o przebiegu jego pracy zawodowej,
    - 3) rodzaj stanowiska wymagającego uprawnień, o które ubiega się kandydat.
  4. Do wniosku należy dołączyć następujące dokumenty, potwierdzające spełnienie przez kandydata wymagań zdrowotnych i kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 1:
    - 1) odpisy dyplomów (świadectw), potwierdzające posiadane wykształcenie,
    - 2) zaświadczenie o stanie zdrowia,
    - 3) zaświadczenie o odbyciu wymaganego stażu, praktyki i szkolenia.
  5. Zaświadczenie o ukończeniu szkolenia nie jest wymagane, jeżeli egzamin, o którym mowa w ust. 1, odbywa się bezpośrednio po zakończeniu tego szkolenia; w takim przypadku instytucja prowadząca szkolenie wydaje zaświadczenie na wniosek kandydata.
  6. Dopuszcza się złożenie wniosku bez odbycia wymaganego szkolenia, jeżeli wniosek dotyczy nadania uprawnień inspektora ochrony radiologicznej, określonego w załączniku nr 1, a kandydat ma wykształcenie wyższe oraz 3-letni staż pracy ze źródłami promieniowania jonizującego.
  7. Wniosek o dopuszczenie do egzaminu w celu uzyskania uprawnień składa się do Prezesa Agencji.”;
- 3) § 5 otrzymuje brzmienie:
- „§ 5.1. Przewodniczący komisji wyznacza termin i miejsce egzaminu i informuje o tym wnioskodawcę nie później niż na miesiąc przed terminem egzaminu. Egzamin może się odbywać również bezpośrednio po zakończeniu szkolenia, o którym mowa w § 2 ust. 5 i 6.
2. Egzamin składa się z części pisemnej i ustnej i obejmuje sprawdzenie wiedzy i umiejętności w zakresie objętym programem szkolenia danego typu, określonego dla poszczególnych stanowisk określonych w załączniku nr 1.
  3. Z przeprowadzonego egzaminu komisja sporządza protokół obejmujący:
    - 1) imię i nazwisko przewodniczącego komisji oraz imiona i nazwiska członków komisji,
    - 2) oznaczenie dokumentu powołującego komisję i ustalającego jej skład,
    - 3) imiona i nazwiska osób, które przystąpiły do egzaminu,
    - 4) oceny z poszczególnych części egzaminu i ocenę końcową,
    - 5) wnioski komisji w sprawie nadania lub odmowy nadania uprawnień.”;
- 4) § 6 otrzymuje brzmienie:
- „§ 6.1. Uprawnienia nadaje Prezes Agencji na czas oznaczony, w drodze decyzji.
2. Decyzja o nadaniu uprawnień do zajmowania stanowiska w obiekcie jądrowym, określonego w załączniku nr 1, zawiera: imię, nazwisko i adres osoby uprawnionej, nazwę i adres obiektu jądrowego, w którym jest lub będzie zatrudniona osoba uprawniona, oraz szczegółowe określenie jej stanowiska i zakresu czynności. Nadane uprawnienie ważne jest tylko w obiekcie wskazanym w decyzji.
  3. Decyzja o nadaniu uprawnień do zajmowania stanowiska w jednostkach organizacyjnych innych niż obiekty jądrowe, określonego w załączniku nr 1, zawiera imię, nazwisko i adres osoby uprawnionej, określenie typu ukończonego przez tę osobę szkolenia w zakresie ochrony radiologicznej oraz określenie stanowiska, jakie osoba ta może zajmować. Nadane uprawnienie jest ważne na terenie całego kraju w jednostkach, w których wymagane jest stanowisko odpowiadające stanowisku określonymu w decyzji.
  4. Dokumenty związane z przeprowadzeniem egzaminu i nadawaniem uprawnień przechowywane są w Państwowej Agencji Atomistyki.”;
- 5) po § 6 dodaje się § 6a w brzmieniu:
- „§ 6a. 1. Jednostka organizacyjna inna niż obiekt jądrowy, w której wymagane jest określone w załączniku stanowisko inspektora ochrony radiologicznej, z wyłączeniem jednostek stosujących urządzenia do teleterapii, może:
- a) powierzyć wykonywanie obowiązków inspektora pracownikowi zatrudnionemu przy innej pracy w danej jednostce i posiadającemu wymagane uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej,
  - b) zlecić wykonywanie obowiązków inspektora ochrony radiologicznej osobie trzeciej posiadającej wymagane uprawnienia, jeżeli rodzaj prowadzonych prac ze źródłami promieniowania jonizującego nie uzasadnia zatrudnienia etatowego inspektora ochrony radiologicznej.
2. Ramowy zakres obowiązków i uprawnień inspektora ochrony radiologicznej określa załącznik nr 2 do zarządzenia.”;
- 6) w § 7 w ust. 1 po wyrazach „wymagającym uprawnień” dodaje się wyrazy „lub osoba posiadająca uprawnienia”;
- 7) w § 8 po wyrazie „załącznika” dodaje się wyrazy „nr 1”;
- 8) dotychczasowy załącznik do zarządzenia otrzymuje oznaczenie „nr 1”;
- 9) w załączniku nr 1:
  - a) w grupie I.1. w poz. 12 po wyrazie „Inspektor” dodaje się wyrazy „bezpieczeństwa jądrowego i”,
  - b) w grupie II w poz. 4 po wyrazie „akcelerator” dodaje się wyrazy „lub aparat rentgenowski o energii promieniowania powyżej 300 keV”,

c) w grupie II poz. 7 otrzymuje brzmienie:

2	3	4	5	6	7	8	9
„7	Inspektor ochrony radiologicznej w jednostce prowadzącej prace ze źródłami promieniotwórczymi w terenie: — zakładowy — w grupie terenowej	BL BL	wyższe średnie	2 2	1 1	B C	5 5”

d) w grupie II w poz. 9 po wyrazie „promieniotwórcze” dodaje się wyrazy „z wyłączeniem izotopowych czujek dymu”,

e) w grupie II po pozycji 12 tabela otrzymuje brzmienie:

2	3	4	5	6	7	8	9
„13	Inspektor ochrony radiologicznej w jednostce przerabiającej lub składującej odpady promieniotwórcze	BL	wyższe	1	1	B	5
14	Inspektor ochrony radiologicznej w jednostce instalującej czujki dymu — zakładowy — w grupie terenowej	BL BL	wyższe średnie	1 1	1 1	B.2 C.2	5 5
15	Inspektor ochrony radiologicznej w zakładach medycyny nuklearnej	BL	wyższe	1	1	B.1	5
16	Operator akceleratora oraz operator urządzeń do teleterapii	BL	średnie	1	1	C.1	5”

f) pod tabelą, po uwadze dotyczącej skrótu „E”, dodaje się wyrazy:

„B.1, B.2 oraz C.1, C.2 — szkolenie o zakresie wiadomości z ochrony radiologicznej, dostosowanym do potrzeb określonego w tabeli typu zakładu”;

10) dodaje się załącznik nr 2 do zarządzenia w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Państwowej Agencji Atomistyki:

J. Niewodniczański

Załącznik do zarządzenia Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki z dnia 19 września 1997 r. (poz. 698)

OBOWIĄZKI INSPEKTORA OCHRONY RADIOLOGICZNEJ

1. Inspektor ochrony radiologicznej jest odpowiedzialny przed kierownikiem zakładu pracy za wewnętrzny nadzór i kontrolę w zakresie bezpieczeństwa pracy przy stosowaniu promieniowania jonizującego, za prawidłowe stosowanie substancji promieniotwórczych, właściwe wyposażenie zakładu w sprzęt dozymetryczny i ochronny.

2. Do obowiązków inspektora ochrony radiologicznej w szczególności należy:

1) opiniowanie:

a) zakładowych przepisów związanych ze stosowaniem substancji promieniotwórczych i ochroną przed promieniowaniem, np. regulaminu pracy ze źródłami promieniowania, technologicznych instrukcji pracy, instrukcji transportu źródeł promieniowania,

b) zamówień na substancje promieniotwórcze,

2) nadzorowanie:

a) prac ze źródłami promieniowania,
b) konserwacji aparatury izotopowej,
c) kontroli szczelności zamkniętych źródeł promieniowania,

d) przewozu źródeł promieniowania,

e) magazynowania źródeł promieniowania i odpadów promieniotwórczych oraz usuwania tych odpadów,

3) sprawdzanie kwalifikacji w zakresie ochrony przed promieniowaniem osób pracujących ze źródłami promieniowania,

4) sprawdzanie działania aparatury dozymetrycznej i aktualności kart kalibracyjnych,

5) kontrola prawidłowego oznakowania miejsc pracy ze źródłami promieniowania, stref ograniczonego czasu przebywania, terenu kontrolowanego, pojemników ze źródłami promieniowania itp.,

6) prowadzenie (nadzorowanie) ewidencji:

a) otrzymanych przez pracowników dawek promieniowania oraz aktywności wchłoniętych substancji promieniotwórczych,

b) źródeł promieniowania,

c) odpadów promieniotwórczych,

d) konserwacji i napraw aparatury izotopowej i dozymetrycznej,

- e) osób przeszkolonych w zakresie ochrony przed promieniowaniem i osób uprawnionych do pracy ze źródłami promieniowania,
  - f) wyników kontroli dozymetrycznych,
- 7) przekazywanie do Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej:
- a) wykazów posiadanych przez zakład zamkniętych źródeł promieniowania, zgodnie ze wzorem określonym w zarządzeniu Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki z dnia 28 lipca 1987 r. w sprawie zasad ewidencji i kontroli źródeł promieniowania jonizującego (Monitor Polski Nr 27, poz. 214 i z 1997 r. Nr 59, poz. 570); wykaz przesyła się również do właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego,
  - b) powiadomień o każdorazowym przekazaniu źródeł (np. innemu użytkownikowi, instalatorowi, Zakładowi Doświadczalnemu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych Instytutu Energii Atomowej, Ośrodkowi Badawczo-Rozwojowemu Izotopów) oraz o wstrzymaniu prac ze źródłami promieniowania,
  - c) regulaminów pracy w pracowni izotopowej klasy I, regulaminów pracy i instrukcji technologicznych prac ze źródłami promieniowania w terenie, celem zaopiniowania tych dokumentów,
  - d) sprawozdań z wykonanych prac ze źródłami promieniowania w terenie,
- 8) posiadanie zbioru aktualnych przepisów państwowych, resortowych i zakładowych dotyczących stosowania źródeł promieniowania oraz posiadanie planu sytuacyjnego zakładu z zaznaczeniem miejsc, gdzie znajdują się źródła promieniotwórcze,
- 9) sprawdzanie warunków pracy ze źródłami promieniowania i meldowanie kierownikowi zakładu o stwierdzonych brakach i niedociągnięciach oraz przygotowywanie zleceń, celem usunięcia tych braków i niedociągnięć,
- 10) wstrzymywanie prac ze źródłami promieniowania, gdy naruszone są warunki zezwolenia oraz inne podstawowe przepisy z zakresu ochrony przed promieniowaniem, i powiadomienie o tym Głównego Inspektora Dozoru Jądrowego,
- 11) wnioskowanie o zakup aparatury dozymetrycznej i sprzętu ochronnego potrzebnego w zakładzie,
- 12) powiadomienie kierownika zakładu, Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej, państwowego inspektora sanitarnego o każdym wypadku radiacyjnym,
- 13) zabezpieczenie miejsca wypadku radiacyjnego, a w przypadku upoważnienia przez kierownika zakładu, kierowanie akcją awaryjną do czasu przybycia specjalistycznej ekipy Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej,
- 14) przeprowadzenie kontrolnych pomiarów dozymetrycznych w miejscach pracy ze źródłami promieniowania,
- 15) ustalenie dla poszczególnych stanowisk pracy ze źródłami promieniowania szczegółowego wykazu środków ochrony osobistej, aparatury dozymetrycznej i wyposażenia służącego do ochrony środowiska pracy,
- 16) prowadzenie ewidencji posiadanych zezwoleń na prowadzenie prac ze źródłami promieniowania jonizującego oraz aneksów do zezwoleń,
- 17) pilnowanie realizacji wymagań i warunków określonych w wyżej wymienionych zezwoleniach,
- 18) udział w kontrolach przeprowadzanych w zakładzie pracy przez inspektorów dozoru jądrowego, zgodnie z przepisami ustawy — Prawo atomowe,
- 19) realizacja zaleceń pokontrolnych wydanych przez inspektorów dozoru jądrowego,
- 20) zgłaszanie kierownikowi zakładu pracy wszelkich dostrzeżonych nieprawidłowości i kontrolowanie ich usunięcia.